

סיפור השבוע

כל האורחים והשרים התאספו באותו מקום, המלך ציוה לחפש בין החביות, וכשלא מצאו מאומה, פקד לחפור באדמת המרתף. עשו עבדי המלך כפקודת המלך, חפרו ומצאו גופתו של המשנה למלך.

חרה למלך מאד, וחמתו בערה בו, בכעס גדול צעק על משרתיו, ושאל: מאין באו הרוצחים אל המרתף הנעול? אין זאת, כי אם ידיהם היו במעל הזה. המלך היה נחרץ, שראה את הקנוניה שעשו, כדי להעליל על היהודים, שנואי נפשם, אמר שאם לא יגידו את האמת, ישליך את נבלתם לפני עוף השמים וחיות השדה.

כאשר ראו שרי המלך ומשרתיו, כי כלתה עליהם הרעה מאת פני המלך, אמרו אליו: אדונינו המלך! מה נאמר ומה נדבר? העלמנו ממך דבר ואנחנו חטאנו, ועתה נספר את הדברים כהווייתם. פעם אחת נכנס המשנה למלך לחדר המלכה והוא נפל מת. חקרו ודרשו, ולא נודע מי הכהו, ומאין בא חץ מוות זה. קראה המלכה את הכומר הגדול וביקשה שיחקור וידרוש היטב מה קרה ואיך קרה, אך גם הוא לא ידע את פשר העניין. אולם יעץ: להטמין את גופת המת במרתף, כדי שלא יפורסם הדבר ברבים ולא יחולל כבוד המלכה. ואנו עשינו כדברי. אחר כך מצא הכומר מקום להעליל זאת על היהודים ולגרשם מכל מדינות המלך.

גם נמצאו שני עדים אשר יעידו על אמיתת הדברים והם יצאו מן הארץ. כאשר שמע הכומר את דברי המשרתים, נדם ליבו כאבן, וכל הפרתמים והשרים שליחי עם ועם, שמעו את דברי המשרתים והכריזו בקול כי היהודים נקיים מכל חטא ופשע ווכי כל זה היה עלילת דם.

הכומר נשפט ונדון למוות במיתה משונה לעיני היהודים אשר שנה, וכן דנו למוות את כל מי שנתנו ידם לעלילה זו. ליהודים הייתה אורה ושמחה וששון ויקר. והמלך זכר את החכם רבי חיים בן משה עטר והביאו והושיבו בראש כל שריו ויועציו והקב"ה הצליח את דרכו ולכל אשר פנה ראה ברכה והצלחה. כן יהיה ה' אתנו אמן סלה.

ברכות

מזל טוב לדגנית ודניאל רנד ה"ו לרגל נישואיהם. להם ולכל למשפחותיהם – שמעוני ורנד. יהי רצון מאת ה' שתקימו בית נאמן וכשר המושתת על יסוד אהבה ויראת שמים לתפארת עם ישראל.

תשובות זזכה

התשובות הנכונות לפרשת יתרו הם:

1-ד' 2-ג' 3-ג' 4-ב' 5-ג' 6-א' 7-א' 8-ד' 9-ג' 10-ג' 11-ד' 12-ג'

הזוכה בהגרלת הפתרונות פרשת יתרו הוא: **לינוי ג'בני ד"ר**

תקציר משיבועות שעברו: בארצות המערב חי מלך חכם, שכל מלכי הסביבה העריצו אותו. עלתה מחשבה בלבו, לפגוש ביהודי בשם ר' חיים בן משה עטר, שהוא אדם שנוול במזלו, כדי לדעת מי הוא ומה מעשהו. הוא יצא לדרכו ואמר שבזמן זה המשנה למלך, ימלא מקומו.

המלך מצא את בית היהודי, שהיה בית רעוע, שעניים מתגוררים בהם. היהודי קם לקראתו ואמר: בוא ברוך ה', אדוני המלך. המלך סיפר לו שרצה לפגוש בו, כי הוא בן גילו ומזלו, ורצה לראות מי יותר מעולה. לתדהמתו ענה האיש, כי מעלתו גדולה ממעלת המלך. ואם ישב איתו זמן מה יבין מדוע מעלתו גדולה משל המלך. אחרי מספר ימים, הביא היהודי למלך כלי הדומה למראה, דרכו ראה את כל המתרחש בארמונו. הוא ראה שהמשנה למלך נכנס אל המלכה, ביקש ממנה שתעזור לו במרד נגד המלך, אחרת יוציאה להורג, והמלכה סירבה בתוקף.

היהודי, אמר לו שאם הוא מאמין למראה עיניו, שימהר לירות חץ במשנה שלו, דרך הזכוכית. המלך ירה, והנה יצא חץ ממקום כלשהו לעבר המשנה למלך, והוא נפל מת בחדר המלכה. המלכה קראה למשרתיה שחיפשו, ולא מצאו מאין בא החץ שהרגו. הכומר הבטיח למלכה להעלים את הגופה, במרתף היין, כך שאיש לא ידע, היכן גופו. המלך נפרד מהרב ואמר לו: "אני חוזר לביתי, אם אראה שם, שכל הדברים אשר חזית פה, נכונים, אז אדע כי גדול אתה ממני בחכמה. מיד אביאך אלי, אתה תהיה על ביתי, וכבוד וגדולה יהיו מנת חלקך".

המלך הגיע לביתו, ולמחרת נאספו כל שרי המלך, ואמרו לו מה עשו היהודים למשנה למלך, ושצריך לגרשם מהמדינה. המלך בחכמתו עשה עצמו ככועס על היהודים, והציע לקרוא לשופטים נאמנים, מכל אומה כולל היהודים, שידונו דין אמת וצדק. כדי שלא יאמרו שהמלך ניצל את כוחו וגירש עם מארצו ללא סיבה. המלך הזמין שופטים מכל מדינות מלכותו, לקחת חלק במשפט, ומהיהודים הזמין את רבי חיים בן משה עטר. היהודים היו נבוכים, חכמיהם יעצו לאחוז במנהג אבותיהם, לצום ולתפילה ביום צרה. ואכן כך נהגו עד אשר הגיע יום המשפט.

ביום המשפט התאספו ראשי עם ועם לשבת על כסא המשפט. המלך הזמנים לסעודה גדולה. רבי חיים בן עטר הציע כי לפני שיבואו להיכל המשפט, נשמח בסעודת המלך היום ונשתעשע בחברתו הנעימה, ומחר נשב כולנו על כסא המשפט. המסובים הסכימו, אכלו ושתו, ואחד מהם אמר: יתן לנו המלך יין ישן, שעוזר לשפיות דעתם של זקני השופטים. המלך נענה לכך בשמחה, ומיד קמו המלך וכל המוזמנים כולל הכומר ובאו אל המרתף. הכומר הזדרז להראות להם את החביות, אשר בהן היינות הטובים והמשובחים. אך רבי חיים והמלך, נגשו אל החביות, שבפינה אחרת, ואמרו זה לזה: מה הריח הרע המריח כאן?...

סוף דבר: שמע הכומר את שאלתם מרחוק, ואמר: הריח בא מעיפוש האוויר של המרתף הסגור תמיד. עוד הוא מדבר, והמלך ור' חיים התקרבו אל המקום, שריח הפגר עולה ממנו. גם השרים והאנשים הנכבדים התקרבו למקום מוצאו של הריח.

הכומר והמשרתים שידעו את סוד הריח, בקשו להטות את לב האנשים ולמשוך אותם ללכת אחריהם, אולם החכם ר' חיים הלך אחרי הריח הנודף, עד שמצא את מקורו.

נר ה' נשמת אדם, גיליון זה מוקדש לעילוי נשמת:

מורי ורבי יעקב (מימון) בן ר' משה וסולטנה חורי ע"ה יחיאל (יחיא) בן יוסף ונעמה ארז ז"ל
מנשה בן אסתר ארזוני ז"ל ר' ווהב (סעיד) בן חממה עוגן (עיקון) ז"ל חנניה בן שמעון ורחל דנינו ז"ל אדוניו בן רפאל הכהן ז"ל
הלן בת נזלי לבית בן גיאת ז"ל רחל בת מסעודה אלבו ז"ל ג'מילה בת חוור סעדטמנד ז"ל
ת.נ.צ.ב.ה.א

יהי רצון שישלח הקב"ה רפואה שלימה לכל חולי עמו ישראל ובכללם ל:

אברהם בן פלילה פיניש הי"ו יעקב בן ריבה (רעיה) הי"ו אברהם בן מסעודה אמיר הי"ו בן ציון יונה בן חנה אביגיל הי"ו
זינה בת בואנו ניאזוב הי"ו נירית בת מזל אהרוני הי"ו שרה מזל טוב בת לאה סימן טוב הי"ו

מאוצרות התורה לילדים

ילדים יקרים וחביבים, אחד הכללים החשובים שעלינו לדעת ולהכיר בלימוד התורה, הוא: "אין מוקדם ומאוחר בתורה" לדוגמא: הציווי בפרשתנו במצווה להקים את המשכן ואת כליו, נאמר אחרי חטא העגל בו חטאו ישראל שיסופר בפרשת כי תשא.

ביום הכיפורים שלח ה' לישראל ונתקפר להם עוון חטא העגל. בו ביום אמר הקדוש ברוך הוא למשה: "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם" – כדי שידעו כל האומות שנתקפר להם חטא העגל. על כן נקרא המשכן "משכן העדות" – עדות לכל העולם שה' שוכן במקדשם של ישראל.

לא רצה הקדוש ברוך הוא להטריח שום אומה בעשיית משכן עבורו אלא את ישראל בלבד, כי אותם הוציא ממצרים. ועל כן על ישראל להפריש לה' תרומה, ולהקים לו משכן.

שאל משה רבנו את הקדוש ברוך הוא: הן השמים ושמי השמים לא יכלולך וכיצד אתה אומר "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם"? ענה לו ריבון העולמים: לא כן הוא, כי אצמצם שכנתי למטה למען עמי ישראל. עוזב אני את בית המקדש העליון ויורד לגור בין בני.

כאשר אמר משה לבני ישראל כי ה' מצווה לעשות לו מקדש, מיד עמדו נשיאי השבטים ואמרו: משלנו נעשה את המשכן. אמר להם משה: לא כך צוונה ה', שלא אמר לי "ויקחו מאת כל איש מישראל".

שאלות לילדי כיתות א' עד ג' (לפחות חלק מהשאלות עפ"י "אוצרות התורה לילדים" שלמעלה)

1. מתי נתן ה' למשה את הציווי לבנות את המשכן?
- א. ביום כיפורים שלפני חטא העגל. ב. ביום כיפורים אחרי חטא העגל. ג. יום אחרי מתן תורה. ד. בחודש ניסן אחרי שנה לצאתם ממצרים.
2. מה הציעו הנשיאים מיד כאשר שמעו ממה על הציווי להקים משכן לה'?
- א. שכל ישראל יתרמו שוה בשוה. ב. הם יתרמו את הזהב והשאר יתרמו ישראל. ג. הם יתרמו את כל מה שצריך למשכן. ד. אף תשובה לא נכונה.
3. מה היה מיוחד במן שירד אחרי הציווי להקים את המשכן?
- א. הטעם שלו השתפר. ב. המן התחיל לרדת ליד פתחי בתיהם. ג. ירדו בו גם מרגליות שנתרמו לעשיית המשכן. ד. לא היה בו שום דבר מיוחד.
4. בצלאל שהיה אומן מיוחד, נבחר על ידי הקב"ה לתפקיד של בניית המשכן. מי היה בצלאל?
- א. נכדו של אהרון הכהן. ב. נכדו של משה רבנו. ג. בנה של מרים. ד. נכדו של חור, שהיה בנה של מרים.

שאלות עפ"י רש"י לכיתות ד' וה'

5. על הבדים בהם נושאים את הארון נאמר: "בטבעות הארון יהיו הבדים לא יסורו ממנו" - מתי מותר להסיר את ה"בדי הארון"?
- א. רק כשמפרקים את המשכן לצורך המסע. ב. אין להסירם לעולם. ג. רק פעם בשנה בערב יום כיפור. ד. אף תשובה לא נכונה.
6. לבניית המשכן השתמשו ב - "ועורות תחשים..." (פרק כה) מה זה תחש?
- א. עור מיוחד לכתובת ספר תורה. ב. חיה בעלת גוונים רבים, שהייתה קיימת לזמן קצר. ג. חיה בעלת עור חזק. ד. אף תשובה לא נכונה.
7. מה הכמות שהביא כל אדם מה - "זהב כסף ונחושת"?
- א. כל סוג, כנדבת ליבו. ב. זהב כנדבת ליבו, נחושת וכסף כמות מוגדרת. ג. נחושת וזהב כנדבת ליבו, כסף כמות מוגדרת. ד. כל סוג כמות מוגדרת.
8. לגבי עשיית הפרוכת נאמר: "וְעָשִׂיתָ פְּרֻכֵּת תְּכָלֵת... וְנָשַׂת מְשֻׁרָּם מְעֵשֶׂה חָשֵׁב יַעֲשֶׂה אֹתָהּ כְּרָבִים" (פרק כו), למה הכוונה "מעשה חושב"?
- א. מלאכה מסובכת ודורשת מחשבה. ב. כשעושים אותה יש לחשוב על הכרובים. ג. הצירורים משני צידי הפרוכת שונים. ד. אף תשובה לא נכונה.

שאלות עפ"י רש"י לכיתות ו' עד ח'

9. "חמש היריעות תהיינה חוברות אשה אל אחותה" מה הכוונה "חוברות אשה אל אחותה"?
- א. חיבור היריעות יעשה על ידי שתי אחיות. ב. היריעות משפרות את החברות בין הנשים. ג. תפורות במחט זה בצד זה. ד. אף תשובה לא נכונה.
10. מה צריך להיות משקל הזהב ממנו תעשה המנורה וכל כליה? (פרק כה)
- א. לפחות כיכר זהב טהור. ב. כיכר זהב טהור, לא פחות ולא יותר. ג. לא חשוב משקלה, ובלבד שתהיה כמשקל הכרובים. ד. אף תשובה לא נכונה.

שאלות לכיתות ה' עד ח' - ממפרשים אחרים על התורה

11. בפרשה כתוב "אֲבָנֵי שֵׁהָם וְאֲבָנֵי מְלֵאִים לְאֹפֶד וְלַחֹשֶׁן" (פרק כה) לפי פירוש הרמב"ן למה הכוונה "אבני מילואים"?
- א. מכינים להם מעין גומה אותה ממלאים באבן. ב. הכוונה לאבנים שלמות. ג. אם אין אבנים, יש למלאה הגומה בחומר אחר. ד. א' וב' נכונות.
12. לגבי עשיית הפרוכת נאמר: "וְעָשִׂיתָ פְּרֻכֵּת תְּכָלֵת... מְעֵשֶׂה חָשֵׁב יַעֲשֶׂה אֹתָהּ כְּרָבִים" (פרק כו), לפי הרשב"ם למה הכוונה "מעשה חושב"?
- א. מעשה אומן, הצירור עליהם נעשה באריגה. ב. הצירורים עליה כדמות הכרובים של הארון. ג. הצירורים משני צידי הפרוכת שונים. ד. א' וג' נכונות.

לימוד פורה ומהנה

כללי השתתפות

- ❖ להניח בתיבה בבית הכנסת הספרדי המרכזי, בבית משפחת בוחניק. או לדוא"ל - nimsin@zahav.net.il בתוך שבועיים.
- ❖ בין הפותרים נכון ויגרל ספר או שובר קניה בסך 20 ₪ למימוש בכלבו כוכבי, או במתנת חן. המתמידים חומש מלא יזכו בפרס ללא הגרלה.